EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 13.6.2013
COM(2013) 412 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o uplatňování nařízení (ES) č. 1523/2007, kterým se zakazuje uvádět na trh, dovážet do Společenství a vyvážet z něj kočičí a psí kůže a výrobky obsahující tyto kůže

(Text s významem pro EHP)

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o uplatňování nařízení (ES) č. 1523/2007, kterým se zakazuje uvádět na trh, dovážet do Společenství a vyvážet z něj kočičí a psí kůže a výrobky obsahující tyto kůže

(Text s významem pro EHP)

1. SOUVISLOSTI

Nařízení (ES) č. 1523/2007[1] zakazuje uvádět na trh, dovážet do Unie a vyvážet z ní kočičí a psí kůže a výrobky obsahující tyto kůže.

Zákaz byl přijat ve snaze řešit obavy občanů Unie, kteří považují kočky a psy za zvířata chovaná v zájmovém chovu, a proto nechtějí kupovat výrobky obsahující kůže z koček nebo psů.

Nařízením byla sladěna opatření zakazující kočičí a psí kůže a výrobky obsahující tyto kůže na úrovni EU, neboť patnáct členských států[2] již dříve přijalo vnitrostátní právní předpisy omezující výrobu kočičích a psích kůží a obchod s nimi.

Kočičí a psí kůže nelze snadno rozeznat od jiných druhů kožešin ani od syntetického materiálu imitujícího kožešinu. To platí zejména v případech, kdy je kožešina použita jako podšívka nebo ozdoba na oděvech (např. na límci kabátu) nebo na hračkách či doplňcích (např. klíčenky s chlupatými zvířátky).

Zákaz kočičích a psích kůží platí v Evropské unii od 31. prosince 2008.

V článku 7 nařízení se stanoví, že „*Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování tohoto nařízení, jakož i o celních činnostech, které se k němu vztahují, do 31. prosince 2010*“. Tato zpráva je odpovědí Komise na tento požadavek.

Zpráva podává přehled o uplatňování zákazu kočičích a psích kůží v EU v letech 2009 a 2010. Přijetí zprávy se opozdilo, neboť členské státy musely shromáždit dostatek informací o uplatňování zákazu. Protože některé údaje byly poskytnuty až na začátku roku 2012, mohlo se k úplné analýze přikročit až v průběhu roku 2012.

Zpráva popisuje donucovací opatření, která členské státy zavedly ve snaze zabránit uvádění kočičích a psích kůží a výrobků z nich na trh, jejich dovozu do Unie a vývozu z ní.

Zpráva konkrétně podává přehled analytických metod, které členské státy používají ke stanovení živočišného druhu, ze kterého kožešina pochází, a sankcí v případě porušení zákazu. Zpráva také vyjmenovává hlavní problémy při uplatňování nařízení, o kterých zainteresované strany a členské státy informovaly Komisi.

A konečně tento dokument také shrnuje dopady uplatňování tohoto nařízení, jak je vnímají hlavní zainteresované strany.

---

[1] Nařízení (ES) č. 1523/2007, kterým se zakazuje uvádět na trh, dovážet do Společenství a vyvážet z něj kočičí a psí kůže a výrobky obsahující tyto kůže; Úř. věst. L 343, 27.12.2007, s. 1.

[2] Zpráva se týká uplatňování nařízení v období let 2009 a 2010.

2. POVINNOSTI ČLENSKÝCH STÁTŮ

Za uplatňování zákazu primárně zodpovídají členské státy[3].

Kromě toho mají povinnost:

– informovat Komisi o analytických metodách, které používají ke stanovení živočišného druhu, ze kterého kožešina pochází (článek 5 nařízení),

– stanovit pravidla pro sankce použitelné v případě porušení tohoto nařízení a oznámit je Komisi (článek 8 nařízení).

3. METODIKA

K vypracování této zprávy Komise použila následující zdroje informací:

– odpovědi členských států na dotazník o prosazování zákazu psích a kočičích kůží v letech 2009 a 2010, který Komise rozeslala v roce 2011[4],

– informace zaslané členskými státy o sankcích použitelných v případě porušení nařízení,

– korespondence mezi zainteresovanými stranami nebo členskými státy a Komisí,

– závěry schůzky[5], kterou uspořádala Komise dne 18. ledna 2012 za účelem diskuse na téma uplatňování zákazu se zástupci členských států a hlavních zainteresovaných stran[6].

4. UPLATŇOVÁNÍ ZÁKAZU

4.1. Kontroly v členských státech

Členské státy měly za účelem uplatňování zákazu vytvořit systémy kontrol, což ponejvíce znamenalo začlenit kontrolu zákazu do stávajících kontrolních systémů. Bude o nich pojednáno v dalších oddílech této zprávy.

Přijatá opatření byla v různých členských státech více či méně propracovaná. Například jen omezený počet členských států podnikl opatření v oblasti odborné přípravy, postupů a šíření informací.

Poněvadž větší část kočičích a psích kůží a výrobků z nich pochází ze třetích zemí, hlavním cílem kontrolních systémů zavedených ve členských státech je zabránit vstupu nelegálních obchodních dovozů kočičích a psích kůží ze třetích zemí do EU. O výrobě kočičích a psích kůží v EU neexistují důkazy, a pravděpodobnost vývozu je tedy pouze teoretická.

4.1.1. Vnitrostátní právní předpisy zakazující kočičí a psí kůže

Vnitrostátní právní předpisy zakazující kočičí a psí kůže, které platily před přijetím nařízení, příslušné členské státy buď zrušily, nebo změnily. Vstup nařízení v platnost tedy umožnil harmonizovat pravidla zákazu na úrovni EU. Usnadnilo to práci

---

3 „Zákaz“ zde znamená „zákaz kočičích a psích kůží“. Platí pro celý text.

4 Odpověděly všechny státy kromě Řecka.

5 Program schůzky a prezentace účastníků jsou k dispozici na adrese http://ec.europa.eu/food/animal/welfare/seminars/docs/agenda_implementation_ban_cat_dog_fur_en.pdf

6 Seznam organizací, které se schůzky účastnily, je uveden v příloze této zprávy.

úředníkům vykonávajícím kontroly i hospodářským subjektům obchodujícím s legální kožešinou a kožešinovými výrobky nebo jejich napodobeninami.

4.1.2. Sankce použitelné v případě porušení zákazu

Členské státy jsou zodpovědné za stanovení sankcí použitelných v případě porušení ustanovení nařízení. Sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.

Většina členských států změnila svoje vnitrostátní právní předpisy tak, že zavedla správní a/nebo trestní sankce v případě porušení zákazu. Jiné členské státy již měly obecně stanovené sankce za dovoz nebo uvedení nelegálních výrobků na trh, jež by byly použity v případě porušení nařízení.

Správní sankce spočívají především v pokutách pro hospodářské subjekty a nevylučují možnost rovněž trestních sankcí.

Trestní sankce obvykle vyžadují předání případu vnitrostátnímu soudu. Jak je uvedeno v tabulce 1, výše použitelných sankcí je v různých členských státech výrazně rozdílná.

Všechny členské státy mají pravomoc zabavit nelegální výrobky a požadovat jejich zničení.

Tabulka 1: Přehled sankcí použitelných v členských státech v případě porušení zákazu kočičích a psích kůží

Sankce	Rozsah sankcí
Správní sankce	Od 250–500 EUR do 20 000 EUR
Trestní sankce	Pokuty od 1 500 EUR do 40 000 EUR Odnětí svobody od 4 měsíců do 3 let

Zdroj: odpovědi členských států na dotazník o uplatňování zákazu rozeslaný Komisí

4.1.3. Příslušné orgány odpovědné za uplatňování zákazu

Poněvadž hlavním cílem kontrol bylo zabránit vstupu nelegálního dovozu kočičích a psích kůží ze třetích zemích do Unie, byly hlavními příslušnými orgány celní orgány nebo celní orgány a veterinární orgány, které členské státy určily jako odpovědné za uplatňování zákazu.

Celní orgány odpovídaly za identifikování možných nelegálních obchodních zásilek ze třetích zemí podezřelých z přítomnosti kočičí a psí kůže. Důležitým faktorem při identifikování rizikových zásilek byly zkušenosti získané v jiných oblastech jejich činnosti v oblasti nelegálního dovozu. V případě podezření provedou celní služby kontrolu, aby podezření potvrdily. Kontrolní postupy pro dovoz kočičích a psích kůží tedy byly začleněny do obecných celních postupů, které již obsahují kontroly rizikových případů. Vzhledem k nízkému počtu provedených kontrol je nepravděpodobné, že uplatňování zákazu zvýšilo zátěž celních orgánů.

Pokud byly zainteresovány také veterinární orgány, byly většinou odpovědné za fyzickou kontrolu podezřelých zásilek, odběr vzorků a případné odeslání vzorků k analýze.

Pokud bylo zainteresováno více příslušných orgánů, většina členských států přijala opatření k tomu, aby spolupracovaly a vyměňovaly si informace.

4.1.4. Odborná příprava a postupy

Na úrovni EU začlenila Komise kontrolní opatření týkající se zákazu do evropské databáze celních sazeb TARIC, která je dostupná online[7].

TARIC je vícejazyčná online databáze přístupná úředníkům a hospodářským subjektům, do níž jsou začleněna konkrétní opatření vztahující se k omezením dovozu a vývozu. V roce 2009 byl na úrovni EU sestaven seznam výrobků a kódů kombinované nomenklatury (KN)[8] zboží podezřelého z přítomnosti kočičích a psích kůží a začleněn do databáze TARIC.

Několik členských států uvedlo, že databáze TARIC je užitečný nástroj, který jim pomáhá identifikovat možné nelegální zásilky. Jeden členský stát nicméně uvedl, že seznam zboží a kódů KN podezřelých z přítomnosti kočičích a psích kůží je příliš rozsáhlý.

Zadá-li úředník vykonávající kontrolu dovozu nebo vývozu kožešin výrobek nebo kód KN, který je uveden na shora zmíněném seznamu, do databáze TARIC, databáze oznámí, že je třeba zkontrolovat, zda hospodářský subjekt ve svém celním prohlášení zaškrtl políčko, kterým prohlašuje, že dovážená nebo vyvážená kůže není z koček ani psů, jak stanoví nařízení (ES) č. 1523/2007.

Kromě nástroje TARIC také některé členské státy vydaly pro úředníky pokyny a informace o uplatňování zákazu. Patří k nim praktické informace k provádění kontrol či informace o ustanoveních nařízení a vnitrostátních právních předpisů. Ukázka takového dokumentu je k dispozici na adrese:

https://findok.bmf.gv.at/findok/targetSearchSubmit.do;jsessionid=9605F10870FC605A9F5E848516744BF5

4.1.5. Analytické metody ke stanovení živočišného druhu, ze kterého pochází kožešina

Členské státy použily tyto analytické metody ke stanovení živočišného druhu, ze kterého pochází kožešina:

– vizuální identifikace,

– mikroskopická identifikace chlupu,

– analýza DNA (polymerázová řetězová reakce, PCR),

– metoda SIAM (identifikace živočišných druhů pomocí hmotnostní spektrometrie typu MALDI-TOF),

Seznam použitých metod a laboratoří v každém členském státě je uveden v příloze I této zprávy.

Členské státy většinou využívaly pozorování mikroskopem, analýzu DNA a metodu SIAM. Každá z těchto metod má své výhody a nevýhody v závislosti na typu vzorku, požadované úrovni identifikace, opakovatelnosti a nákladech.

Mikroskopickou identifikací chlupu lze stanovit, zda vzorek obsahuje zvířecí, nebo syntetickou kožešinu.

---

[7] Databáze TARIC je k dispozici online na adrese: http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_duties/tariff_aspects/customs_tariff/index_en.htm

[8] Při proclení v Unii musí být zboží ve většině případů klasifikováno podle kombinované nomenklatury neboli KN. U dováženého a vyváženého zboží musí být v celním prohlášení uvedeno, do které podpoložky nomenklatury spadají.

Analýza DNA umí zjistit, zda vzorek pochází z domácí kočky nebo psa, a určit živočišný druh, ze kterého pochází kožešina, za předpokladu, že jsou k dispozici relevantní primery konkrétního živočišného druhu. Analýza DNA je schopna odlišit vzorek kožešiny z domácího psa od kožešiny z lišky, kojota, šakala a psíka mývalovitého, nerozpozná však kožešinu z domácí kočky od kožešiny z hybridních druhů domácí a bengálské kočky. Aby byla analýza DNA úspěšná, vyžaduje určité minimální množství a kvalitu izolované DNA, což bývá někdy problém, např. pokud vzorek pochází z ošetřené kožešiny (např. barvené).

Identifikace živočišných druhů pomocí hmotnostní spektrometrie typu MALDI-TOF dokáže narozdíl od analýzy DNA identifikovat širokou škálu živočišných druhů, a to i v případě ošetřené kožešiny.

Zainteresované strany a členské státy obdržely bližší informace o různých analytických metodách během schůzky, kterou Komise uspořádala 18. ledna 2012. Tyto informace jsou k dispozici na adrese:

http://ec.europa.eu/food/animal/welfare/seminars/docs/methods_analysis_identifying_species_origin_fur_en.pdf

Rozpětí nákladů analytických metod použitých k identifikaci kočičí a psí kůže je uvedeno níže v tabulce.

Tabulka 2: Náklady analytických metod ke stanovení živočišného druhu, ze kterého pochází kožešina

Metoda	Náklady
Mikroskopická metoda	30–60 EUR
Metoda SIAM (identifikace živočišných druhů pomocí hmotnostní spektrometrie typu MALDI-TOF)	150–250 EUR
Analýza DNA	150–1 075 EUR

Zdroj: odpovědi členských států na dotazník o uplatňování zákazu rozeslaný Komisí

Většina členských států určila na svém území laboratoř, kam mohou úředníci zasílat vzorky ke zjištění přítomnosti kočičí a psí kůže. Některé členské státy zasílají vzorky do subdodavatelských laboratoří v jiném členském státě kvůli momentálnímu nedostatku odborných znalostí ve vlastních laboratořích a malému počtu vzorků k analýze, případně tuto možnost zvažují.

4.1.6. Šíření informací

Jak je uvedeno výše, hospodářské subjekty mají k dispozici online databázi celních sazeb TARIC. Jejím prostřednictvím mají přístup k nařízení, a mohou tak zjistit, že pokud chtějí dovážet nebo vyvážet kožešinu, musí v celním prohlášení uvést, že zboží, které chtějí dovézt nebo vyvézt, neobsahuje kočičí a psí kůži.

Několik členských států poskytlo kromě toho informace také případným zainteresovaným hospodářským subjektům, dovozcům, maloobchodním prodejcům a spotřebitelům. V Úředním věstníku a na internetových stránkách členských států byly zveřejněny informační materiály.

4.2. Výsledky kontrol

Členské státy zaměřily svou kontrolní činnost na dovoz. Vedle toho probíhaly na území Unie také kontroly v maloobchodě.

Pokud to bylo nutné, byly odebrány vzorky k analýze pro potvrzení přítomnosti kočičí a psí kůže. Nelegální výrobky byly zachyceny a po jejich identifikaci zničeny. V případě porušení byly vyneseny sankce.

Přehled kontrol provedených členskými státy a jejich výsledky jsou uvedeny v následujících tabulkách. Konkrétní údaje o množství zjištěných kočičích a psí kůží a použitých sankcích členské státy neposkytly.

Tabulka 3: Kontroly provedené s cílem zabránit nelegálnímu dovozu kočičích a psích kůží

Rok	Počet zkontrolovaných dovážených obchodních zásilek	Počet dovážených obchodních zásilek, z nichž byly odebrány vzorky k analýze	Počet zásilek nepřijatých k dovozu	Počet zabavených zásilek	Počet zničených dovážených zásilek
2009	9 687	0	1	0	0
2010	25 275	5	2	67	0

Zdroj: odpovědi členských států na dotazník o uplatňování zákazu rozeslaný Komisí

Tabulka 4: Kontroly nelegálního uvádění kočičích a psích kůží na trh EU

Rok	Počet kontrol v obchodech a u maloobchodníků	Počet zásilek, z nichž byly odebrány vzorky k analýze	Počet obchodních zásilek zabavených v obchodech a u maloobchodníků[9]	Počet zničených obchodních zásilek pocházejících z obchodů a od maloobchodníků[10]	Počet cílených kontrol v internetových obchodech	Počet cílených kontrol balíků zasílaných poštou
2009	119	46	66	56	0	0
2010	169	52	40	28	0	0

Zdroj: odpovědi členských států na dotazník o uplatňování zákazu rozeslaný Komisí

[9] Ze zabavených zásilek nebyly vždy nutně odebrány vzorky k analýze, neboť tyto zásilky mohly nevyhovět z jiných důvodů než kvůli výsledkům analýzy.

[10] Ze zničených zásilek nebyly vždy nutně odebrány vzorky k analýze, neboť tyto zásilky mohly nevyhovět z jiných důvodů než kvůli výsledkům analýzy.

Tabulka 5: Počet analyzovaných vzorků

Členský stát	Počet analyzovaných vzorků	
	2009	**2010**
Rakousko	1	10
Česká republika	0	1
Německo	1	
Dánsko	15 za roky 2009 a 2010 dohromady	
Finsko	0	2
Francie	46 (z nichž žádný nevyhověl[11])	20 (všechny vyhověly)
Itálie	20	
Spojené království	0	3
Celkem	119	

Zdroj: odpovědi členských států na dotazník o uplatňování zákazu rozeslaný Komisí

Počet kontrol i počet odebraných vzorků zaslaných k analýze v roce 2010 ve srovnání s rokem 2009 vzrostl. V průběhu roku 2009, který byl prvním rokem platnosti nařízení, totiž členské státy přijaly opatření k provádění kontrol, a úroveň provádění proto v roce 2010 stoupla.

Z informací zaslaných členskými státy vyplývá, že nejčastějšími druhy zboží, u nichž existovalo podezření na přítomnost kočičí a psí kůže, byly bundy a kabáty, šátky přes ramena, šátky kolem krku, klíčenky a usně.

5. PROBLÉMY SOUVISEJÍCÍ S PROVÁDĚNÍM

Podle některých zainteresovaných stran nebyl proveden dostatečný počet úředních kontrol uvádění kočičích a psích kůží na trh EU a zejména kontrol prodeje na internetu.

Diskutována byla rovněž otázka požadavků na označování v rámci budoucího uplatňování nařízení (EU) č. 1007/2011[12] s ohledem na označování oděvů obsahujících malé množství kožešiny, jak vyžadují členské státy.

Nařízení (EU) č. 1007/2011 vyžaduje uvádění přítomnosti netextilních částí živočišného původu na označení textilních výrobků obsahujících takové části, aby spotřebitelé mohli činit informovaná rozhodnutí. Toto označení by nemělo být zavádějící.

[11] Tzn. výsledek zkoušky přítomnosti na kočičí nebo psí kůži byl pozitivní.

[12] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1007/2011 ze dne 27. září 2011 o názvech textilních vláken a souvisejícím označování materiálového složení textilních výrobků (Úř. věst. L 272, 18.10.2011, s. 1–64).

6. DOPAD NAŘÍZENÍ

Hlavní zainteresované strany zdůraznily pozitivní dopad nařízení. Zákaz kočičích a psích kůží nyní platí ve všech členských státech. Nařízení harmonizuje pravidla, a zjednodušuje tak činnost hospodářských subjektů, které dovážejí kožešinu nebo výrobky obsahující kožešinu nebo je uvádějí na trh EU. Podle Evropského sdružení chovatelů kožešinových zvířat navíc tento zákaz neměl negativní dopad na obchod s kožešinami.

Dle názoru zainteresovaných stran lze mít za to, že zákaz a kontroly prováděné v členských státech výrazně snižují riziko, že by si evropský spotřebitel mohl koupit kočičí nebo psí kůži.

7. ZÁVĚR

Členské státy za účelem uplatňování zákazu vytvořily systémy kontrol. Ve většině případů začlenily kontrolu zákazu do svých stávajících kontrolních systémů, a to těmito způsoby:

– změnami vnitrostátních právních předpisů, kterými byly zrušeny dosavadní vnitrostátní opatření k zákazu kočičích a psích kůží a zavedeny sankce,

– určením odpovědných orgánů a úředníků,

– stanovením analytických metod a určením laboratoří, které tyto metody provádějí s cílem zjistit, zda v případě podezření kožešina pochází z domácího psa nebo kočky,

– zajištěním odborné přípravy a vypracováním postupů, jak úředníky provádějící kontroly informovat,

– zprostředkováním informací hospodářským subjektům a veřejnosti.

Hlavním cílem kontrolních systémů je zabránit vstupu nelegálních obchodních dovozů kočičích a psích kůží ze třetích zemí do Unie, neboť většina této produkce pochází právě z těchto zemí.

Kontroly v členských státech se proto v letech 2009 a 2010 zaměřily především na zabránění nelegálního dovozu. Přímá účast celních orgánů a využívání databáze TARIC hospodářskými subjekty a členskými státy umožňují harmonizované uplatňování zákazu vztahujícího se na nelegální dovoz.

Uplatňování nařízení mělo celkově pozitivní dopad, protože usnadnilo činnost hospodářských subjektů. Nařízení totiž nahradilo několik různých vnitrostátních zákazů a rozdílných postupů. Jak uvedly zainteresované strany, zákaz navíc přispěl ke snížení rizika, že by si evropští spotřebitelé mohli koupit kočičí nebo psí kůže nebo výrobky obsahující tyto kůže.

PŘÍLOHA I: Metody identifikace kočičích a psích kůží používaných v členských státech

Č.	Členský stát	Použitá metoda
1	**Rakousko**	Mikroskopická identifikace chlupu + uvažuje se o analýze DNA
2	**Belgie**	Nebylo uvedeno v odpovědi na dotazník
3	**Bulharsko**	Mikroskopická identifikace chlupu + MALDI-TOF
4	**Kypr**	MALDI-TOF
5	**Česká republika**	Analýza DNA
6	**Dánsko**	Analýza DNA
7	**Estonsko**	Vizuální identifikace + mikroskopická identifikace chlupu
8	**Finsko**	Mikroskopická identifikace chlupu
9	**Francie**	Mikroskopická identifikace chlupu + analýza DNA
10	**Německo**	Analýza DNA + MALDI-TOF
11	**Řecko**	Neodpovědělo na dotazník
12	**Maďarsko**	Mikroskopická identifikace chlupu + analýza DNA
13	**Irsko**	MALDI-TOF
14	**Itálie**	Vizuální identifikace + mikroskopická identifikace chlupu + analýza DNA + MALDI-TOF
15	**Lotyšsko**	Mikroskopická identifikace chlupu
16	**Litva**	Mikroskopická identifikace chlupu + uvažuje se o analýze DNA
17	**Lucembursko**	MALDI-TOF
18	**Malta**	Analýza DNA
19	**Nizozemsko**	Mikroskopická identifikace chlupu + MALDI-TOF
20	**Polsko**	Vizuální identifikace + analýza DNA
21	**Portugalsko**	Uvažuje se o subdodavatelském vztahu s laboratoří v zahraničí
22	**Rumunsko**	MALDI-TOF
23	**Slovensko**	Mikroskopická identifikace chlupu + analýza DNA + MALDI-TOF
24	**Slovinsko**	Mikroskopická identifikace chlupu + analýza DNA
25	**Španělsko**	Mikroskopická identifikace chlupu + analýza DNA
26	**Švédsko**	Analýza DNA + MALDI-TOF
27	**Spojené království**	Analýza DNA

Zdroj: odpovědi členských států na dotazník o uplatňování zákazu rozeslaný Komisí

PŘÍLOHA II: Seznam zainteresovaných stran, s nimiž bylo konzultováno

Název organizace
AEDT – The European Association of Fashion Retailers
COTANCE
GAIA
HSI Humane Society International
IFTF, International Fur Trade Federation
European Fur Breeders Association
Euroleather
UNIC (Unione Nazionale Industria Conciaria)
Fondation Brigitte Bardot
IFAW, International Fund for Animal Welfare